

De heer: G. Lawson directeur-bestuurder
Nederlands Fonds voor de Podiumkunsten +
Bankastraat 151
2585 EM Den Haag

Betreft: conceptadviezen commissie muziek

Amsterdam, 21 juli 2008

Geachte heer Lawson,

Met grote bezorgdheid hebben wij kennisgenomen van de conceptadviezen van de commissie muziek van het Nederlands Fonds voor de Podiumkunsten+ inzake de verstrekking van structurele vierjarige subsidies aan de Nederlandse ensembles. De optelsom van de voorlopige uitkomsten leidt tot de conclusie dat de sector Nieuwe Muziek in zijn geheel hard getroffen gaat worden door een – in vergelijking met andere sectoren van het Nederlandse muziekleven onevenredig grote – vermindering van structurele subsidies. Een niet onaanzienlijk aantal prominente Nieuwe Muziekgezelschappen krijgt indien de conceptadviezen ongewijzigd blijven, geen vierjarige ondersteuning meer of gaat een noemenswaardig lager bedrag aan structurele ondersteuning ontvangen.

Voor het Nederlandse muziekleven zou dit een enorme verarming betekenen, zowel waar het betreft de zo veel geroemde diversiteit van het aanbod als aangaande de even algemeen bejubelde kwaliteit van het gebodene. De ensembles die getroffen dreigen te worden, kunnen geen van alle hetzelfde aanbod en dezelfde kwaliteit bieden indien hun meerjarige subsidiëring dusdanig wordt aangetast als de conceptadviezen impliceren. Eventuele projectsubsidies kunnen door de eenmalige aard van hun verstrekking geen uitkomst bieden en zorgen ervoor dat het verminderde aanbod ook een relatief hogere kostprijs per concert zal krijgen. De achteruitgang bij de gevestigde ensembles wordt niet gecompenseerd door een verbreding van het aanbod als gevolg van nieuw tot de vierjarige subsidieregeling toegelaten Nieuwe Muziekgezelschappen. Nieuwe aanwas van vergelijkbaar niveau als hetgeen wordt bedreigd, is er niet en dat zal voor de programmering van de Nederlandse concertzalen desastreuze gevolgen hebben. De facto zou een ongewijzigde implementering van de conceptadviezen de Nederlandse muziekcultuur beroven van essentiële verworvenheden die sinds de historische Actie Notenkraaker in 1969 ontstonden, hetgeen de klok vier decennia terug zou draaien.

De in concept geformuleerde conclusies kunnen niet los gezien worden van de samenstelling van de commissie muziek – ze zijn daar vanzelfsprekend een rechtstreeks gevolg van. Wij menen dat er in de door het NFPK+ aangezochte commissie muziek onvoldoende expertise is vertegenwoordigd inzake de sector Nieuwe Muziek waardoor de inzichten van de commissie het gezaghebbende karakter missen dat ervan verwacht mag worden. Opmerkelijk in dezen is dat het NFPK+ aanvankelijk een aantal prominenten uit het Nederlandse Nieuwe Muziekcircuit benaderde met de vraag of zij zitting zouden willen nemen in de commissie muziek. Ook diegenen die meldden daartoe gaarne bereid te zijn, ontvingen geen reactie. Geen van de benaderde prominenten heeft zitting in de uiteindelijk samengestelde commissie.

De nu voorliggende conceptadviezen leiden bovendien tot een opmerkelijke tegenstrijdigheid in de subsidieverstrekking door het NFPK+. De onder dezelfde paraplu verstrekte subsidiëring van in Nederland werkzame componisten staat in vele gevallen lijnrecht tegenover de inhoud van de conceptadviezen van de commissie muziek. De commissie compositie heeft in de afgelopen

subsidieronde – waarvan de definitieve uitkomsten inmiddels zijn geëffectueerd – in vrijwel alle gevallen het tegenovergestelde geadviseerd van wat de commissie muziek aangaande de negatief beoordeelde muziekgezelschappen formuleerde. De afdeling compositie van NFPK+ heeft vrijwel alle opdrachten van de getroffen ensembles aan componisten gehonoreerd. Zwaarwegend in de besluitvorming van de commissie compositie is – naast vanzelfsprekend de kwaliteit van de componist – de uitvoeringsgarantie die het nieuwe werk dankzij de opdrachtgever krijgt en de te verwachten kwaliteit daarvan. Door de commissie muziek negatief beoordeelde ensembles kregen van de commissie compositie juist het vertrouwen. Zij waren zelfs een belangrijke overweging de aanvraag toe te kennen.

Indien de conceptadviezen van de commissie muziek gevolgd zouden worden, betekent dit dat een fors aantal van de toegekende opdrachten uiteindelijk niet zal worden uitgevoerd, omdat de ensembles waarvoor ze nu op dit moment worden geschreven ofwel niet meer bestaan, ofwel dienen te bezuinigen. Los van het gegeven dat dit een financieel en beleidsmatig schier onverdedigbare omgang met het kunstenbudget impliceert, houdt dit voor de toekomst in dat vele in Nederland werkzame componisten – en vooral de meest prominente onder hen – een belangrijk deel van hun afzetgebied in rook zien opgaan. Overigens bedreigen de conceptadviezen van de commissie muziek ook de werkgelegenheid van een niet gering aantal alom om hun kwaliteit gewaarde musici.

Implementering van de conceptadviezen van de commissie muziek zou voor de sector Nieuwe Muziek resulteren in een onherstelbare kaalslag met een omvang die in het cultuurbeleid van de Nederlandse overheid niet eerder heeft plaatsgevonden. Het ligt in de rede dat het NFPK+ inzake de commissie muziek de conclusie trekt die logischerwijs volgt uit hetgeen hier te berde wordt gebracht.

Hoogachtend,

De leden van de commissie compositie voorjaar 2008 van het NFPK+

Gerard Bouwhuis, Roeland Hazendonk, Willem Hering, Richard Rijnvos, Klaas de Vries, Peppie Wiersma